

המקבל שדה מחבירו פרק תשיעי בבא מציעא קיב

עין משפט טר מצוה

ואיך ספוס מיבעי ליה לכהניא. להענין כאילו הוא טעל את נפשו כדחניא וכו' ומסקנא כל הכובש שטר שכיב וכו' ואילו הוא נושא לו עלמו הוא מוסר נפשו עליו לעלות בכבש גבה וסוכן בעלמו ליפול ולחלות כאלו כשעלה עליו למסוק זיתים ולגדור חמרים ומסר נפשו עליו למיתה שמה תורה אור

יפול מן הכבש או מן האילן: פ"ג דמסין ה"א

נדשאת את נפשו מפני מה עלה זה בכבש ונתלה באילן ומסר את עצמו למיתה לא"על שברו דבר אחר ואילו הוא נושא את נפשו כל הכובש שטר שכיב כאלו נושא נפשו מבע"ל הונא ורב חסדא חד אמר נפשו של גזלן וחד אמר נפשו של גזול מאלן דאמר נפשו של גזלן נגזל דכתיב אל תגול דל כי דל הוא ואל תדבא עני בשער וכתיב בי ה' ריב ריבם וקבע את קבעיהם נפש וכו' נפשו של גזלן דכתיב כן ארחות כל בוצע בצע את נפש בעליו יקח ואיך נמי הכתיב את נפש בעליו יקח בעליו דה"ל וכו' וכו' הכתיב וקבע את קבעיהם נפשימה טעם קאמר: מה טעם קבע את קבעיהם משום דנטלו נפש אימתי בזמן שחבכו לא חבכו אינו עובר עליו:

ת"ר דא תלין פעולת שכיב וכו' אפילו לא תבעיה"ל אחר לדעתך וכו' אפי' אין ליה"ל אחר שיש אחר וכו' אפי' המחזיר אצל חבנו ואצל שולחני"ל אחר ולא שהמחזיר אצל חבנו ואצל שולחני: המחזיר אצל חבנו ואצל שולחני אינו עובר:

אינו חוזר"ב ששאת אמר אינו חוזר ורבה אמר חוזר אמר רבה מנא אמינא לה מדקחני וכו' עובר עליו מעבר הוא דלא עבר הא מיהדר הדר רב ששאת אמר מאי אינו עובר אינו בחזרה לעבור: בעו מיניה מרב ששאת קבלנות עובר עליו משום כל תלין אג' אין עובר משום כל תלין אומן קונה בשבח בלי והלאה היא אג' אין אומן קונה בשבח בלי ושכירות היא אמר להו רב ששאת עובר והתניא אינו עובר התם שהמחזיר אצל חבנו ואצל שולחני נימא מסייעא ליה והתניא שותתו לאומן גמרה והוריעו אפי' מכאן ועד עשרה ימים אינו עובר משום כל תלין ונתנה לו בחצי היום מששקעה עליו חמה עובר משום כל תלין ואי אמת אומן קונה בשבח בלי אמאי עובר אמר רב מרי ברביה דרב בהנא בגרדא דסריבלא למאי יהבה גיהליה לרבנן בגרדא דסריבלא למאי יהבה גיהליה לרבנן

ד"ה ואילו הוא נושא את נפשו ופליגי בהא רב האנל ורב חסדא במשמעותא דקרא חד אמר נפשו של שכיב כאלו נושא עליו הכובש שטר שכיב על גזלן הגזלן לך הכובש אמר נפשו של גזלן נגזל דכתיב אל תגורם מיתה לעלמו: אקבע וכו' ואל תגזילהם ומה יקבע מהן את גפסם שגורמים בגזליהם רעה לעלמו: אל סגול דל כי דל הוא ואל תדבא וכו' אף אם דל הוא ואין לו עור אל חגזלהו והוא אחד מארבע נפשות שכי משמש בהן אס: דשפא - לאחד גזילה דהיינו גזלן: משום דנטלו נפשו והכי משמע וקבע את קבעיהם נפש את אשר קבעו את נפשם מהם: לדפסך - ולא מדעתו: חזון - השכיר אלל בעל הבית אם לא נתן החטוי ונתחייב בעל הבית לשלם: אינו בתורה לעבור - כלומר אין לו עליו כלום שיהא עליו בתורה דמים שום עבירות שטר שכיב: קבלנות - אומן שקיבל עליו לעשות מלאכה בך וכן ולא לשכירות ימים: אומן קונה בכבש כלי - וזוכה כמה שהשביחו ומשום קבלנותו יולל לו וכשמחזירו לו הרי הוא כמוכר לו שבה שהיה לו בתוכו: ונפלא פ"א - ולא אם שכירות עליה: בגרדא דסריבלא - פולקו"ר בע"ל שאלן כאן שבה כלי שאם היה מניחו כמות שהוא היחה מתקיימת הרבה יותר ממה: לרכוכי - שהיא כך: פיינו שמיס - דלויכא דניחא ליה בהכי מפני שמחמם יותר ויש נוי דבר: נאמר לביטוי - אלא לעולם לאו בגרדא אלא בתיקון הרחשו שקורין פולקו"ר כשכא מביח הגרדי בוסקין אותו בגזלים בתוך כלי עץ במים וקרקע הרחיה בך מיתא לך בקבלנות עסקין אלא בשכירות בין ישיבת ובין לא ישיבת שכו' לפי מנן פשיטתיה בך וכן בפשיטת בך וכן משום: דאגרי לביטוי. להשביח בטיטות: הלכות

חוזר עליו או אינו חוזר עליו. היכא דל"ל אינו פוטרך לגמרי אפי' לא יתן לי פשיטא דאינו חוזר דאם לא כן בכל מחילה בעלמא חיבשי ליה אי פוטרך דאם לא יפצע לי שולחני פשיטא דחוזר כיון דלין שולחני רוצה ליתן לו והכא מיירי כשאמר ליה הפועל סחמא סיסמוך על שולחני ומיבעיט ליה מי אמרי' לדעתא דהכי סמוך אס יתן לו או דלמא לגמרי פוטרך אפילו לא יתן לו וא"ל פשיטא שלא פטרו לגמרי אלא דוקא אס יתן שיהי שולחני יכול לחזור בו אפי' במעמד שלשון כיון שאין לבעל הבית בידו לא פקדון ולא מלוה וכיון דיכול לחזור מסחמא לא פטרו לגמרי דלאו בשופטני עסקין וי"ל דלעולם איכא למימר שפטרו לגמרי ומחייב לו שולחני מדין ערב דשכממיס השולחני הוי כלאומר סמוך עליו ופסודו בעל הבית לגמרי וה"ה דהוא מלי למיבעי אס השולחני יכול לחזור בו אס לאו דהא בהא הליא והסחמא מוכח דמחילה אינה לריכה קנין דע"ל הכא בלא קנין איירי דקנין לא שייך אלא כשפטרו לגמרי בהדיא ואפי' לא פטרו לגמרי בפירוש כיון שהקנה לו דומה ודאי שפטרו הקנה לו דאם לא כן מלי לריך קנין ובפטרו בהדיא פשיטא דאינו חוזר כדפרישית ובהא לא מיבעיט ליה אלא ודאי בלא קנין איירי ומיאו מליטו לפרש דהא איירי כשאמר ליה בהדיא אינו פוטרך אס יתן לי וחס לא חוזר עליך ופליגי כל זמן שלא חוזר בו שולחני אס יכול לחזור על בעה"ב ולזה הפירוש נמי יש להוכיח קאת דמחילה אינה לריכה קנין מדאמר רב ששאת אינו חוזר אלמא פוטרו כל זמן שירצה שולחני לפרוע לו ובלא קנין מיירי דבקנין אפילו רבה מודה ועוד י"ל דפלוגתא דהכא לא שייחא מידי למחילה דלכ"פ פועל חוזר על בעה"ב ולא פליגי אלא לענין כל תלין כשחוזר בו מיד ביום ראשון על בעה"ב דלרב ששאת אינו חוזר עליו לענין להחייב בכל תלין כיון דתיסק טעה אחת ממנו כשעמד אלל שולחני טוב אינו חוזר לאיסור כל תלין ורבה אמר כיון דתוך זמנו חוזר הוא דקמטי המחזיר ותייק רבה ממחייבין עובר עליו משמע דוקא כל זמן שעומד אלל שולחני הא מיהדר הדר

וחוזר לאיסורו דאי לא הדר לאיסורו הוה ליה למיטני אינו יכול לעבור עליו ולא דמי להא דקחני אינו יכול דהאס ליכא למיטעו ורב ששאת דמי דאינו עובר עליו כלל אפילו יחזור בו ומיאו בירושלמי דשבוטות גבי חטוי על פקסוק דנשבעין וטולין מבעל הבית קאמר דדוקא כשלא העמיד לפועלים אלל חנוני אלל העמידים אללו אין בעל הבית חייב לפועלים כלום ומפרש רב אלפס דירושלמי אחי אליבא דרב ששאת וסבר כמוהו אלל חנוני קי"ל כרבה ומוקי הדיא דלא פליגי לענין כל תלין אלל לענין אס לריך בעל הבית לשלם לפועלים אס לאו וכן משמע בפ"ק דקדושין (דף ס"ו ע"ב) דמחילה אינה לריכה קנין גבי עבד עברי דקאמר למה לי שטרף לימא ליה באפי תרי זיל אמר רבא זאת אומרת עבד עברי גופו קטוי והרב שחמל על גרעונו אין גרעונו מחול משמע דאי לא גרעונו קטוי לו היה יכול למחול ובלא קנין איירי דבקנין לא היה לריך שטר דאפילו עבד כנעני קונה עלמו בחליפין דמוכח בהשולח (גיטין דף נ"ט ע"ב) דקאמר שקל סחמא ושלד בה ואמר קני הא וקני נפשו וקאמר דלא עשה ולא כלום משום דהוה ליה בכליו של מקנה אלל אי הוה בכליו של קונה הוה קניא נפשה בחליפין וכן בפרק הגטא (כתובות דף ק"ד) אמרינן דלאחר כ"ה שנה אבדה כתובתה משום דמסחמא מחלה ואע"ג דלא עשהה שום קנין דבקנין לאלתר נמי אבדה כתובתה ומדאמר לגיל באיזהו נשך (דף ע"א) תן על גבי קרקע והפטר ובפרק הורק בגיטין (דף ע"א ע"ב) ורוק לי והפטר אין ראה דלויכא למימר דקנין ואין להקשות מה"א שפירש בפ"ק דכהנדרין (דף י"ג ע"ב) גבי פשרה לריכה קנין שנייהם לריכין קנין המחול לריך להקנות שחמל לו והמסר לריך להקנות שישלם לו החצי דשאי פשרה משום דמי למחילה בטעות שאלו היה יודע שהיה זוכה בדין לא היה מחול ולהכי לריכה קנין דללים טפי ומיאו טעמא נמי איכא מאן דבעי ג' ולא סגי בב' משום דמי למחילה בטעות כל שכן אס לא נפרש כמו שפרש בהלכות גדולות אלל הקנין עושין קודם שימטו שיקיימו דברי הפסוקים דכלל קנין יוכלו לחזור בהן כשימטו הפשרה דלא לא קשה כלום:

אומן קונה בשבח כלי בו' אמר לכו עוברי ע"י יש ענין שעובר כגון היכא דליכא שבה כלי כמו בשליחא דאגרתא או דאגריה נכשתי אלל רב ששאת סבר שפיר דאומן קונה בשבח כלי כדמוכח בהגוזל קמא (ב"ק דף נ"ט ע"ב) וס' ד"ה דאגריה דקאמר דהא לימא רב ששאת פליגא דרבי אמי דאמר אומן קונה בשבח כלי אמר רב אשי בר חמא דרב ששאת בשליחא דאגרתא והך דבעו מרב ששאת לא הוסיפו אומן קונה בשבח כלי אלל הכאם שאלו קבלן עובר בכל תלין או לאו והאמר הוה שואמר אומן קונה בו' שלפי הפשט בו הליא הכשתי ולהכי קאמר נמי לימא מבייב ליה שהיה כבוד הגמרה דהא בהא הליא ורב ששאת שהיה עובר כבר דלין אומן קונה: [וע' חו"ס ד"ה כ"א]: שכיב

קבא א מ"י ס"א מה"ל שכיחא הלכה ב סגן לאוין קפא טו"ש ב: קבב ב ע"י כ"מ הלכה ד טו"ש ע"י: קבב ב מ"י ס"א מה"ל שכיחא הלכה ד סגן ע"י פט טו"ש ע"י ח"מ ס"י פט טו"ש ב וע"י נכוס"ט א"ע ס"י כ"ח פט"י טו ככנ"ה:

קבד ד ה מ"י ס"א מה"ל שכיחא הלכה ב סגן לאוין קפא טו"ש ע"י ח"מ ס"י פט טו"ש ע"י נכוס"ט א"ע ס"י כ"ח פט"י טו ככנ"ה:

קבד ד ה מ"י ס"א מה"ל שכיחא הלכה ב סגן לאוין קפא טו"ש ע"י ח"מ ס"י פט טו"ש ע"י נכוס"ט א"ע ס"י כ"ח פט"י טו ככנ"ה:

קבד ד ה מ"י ס"א מה"ל שכיחא הלכה ב סגן לאוין קפא טו"ש ע"י ח"מ ס"י פט טו"ש ע"י נכוס"ט א"ע ס"י כ"ח פט"י טו ככנ"ה:

קבד ד ה מ"י ס"א מה"ל שכיחא הלכה ב סגן לאוין קפא טו"ש ע"י ח"מ ס"י פט טו"ש ע"י נכוס"ט א"ע ס"י כ"ח פט"י טו ככנ"ה:

קבד ד ה מ"י ס"א מה"ל שכיחא הלכה ב סגן לאוין קפא טו"ש ע"י ח"מ ס"י פט טו"ש ע"י נכוס"ט א"ע ס"י כ"ח פט"י טו ככנ"ה:

קבד ד ה מ"י ס"א מה"ל שכיחא הלכה ב סגן לאוין קפא טו"ש ע"י ח"מ ס"י פט טו"ש ע"י נכוס"ט א"ע ס"י כ"ח פט"י טו ככנ"ה:

קבד ד ה מ"י ס"א מה"ל שכיחא הלכה ב סגן לאוין קפא טו"ש ע"י ח"מ ס"י פט טו"ש ע"י נכוס"ט א"ע ס"י כ"ח פט"י טו ככנ"ה:

קבד ד ה מ"י ס"א מה"ל שכיחא הלכה ב סגן לאוין קפא טו"ש ע"י ח"מ ס"י פט טו"ש ע"י נכוס"ט א"ע ס"י כ"ח פט"י טו ככנ"ה:

קבד ד ה מ"י ס"א מה"ל שכיחא הלכה ב סגן לאוין קפא טו"ש ע"י ח"מ ס"י פט טו"ש ע"י נכוס"ט א"ע ס"י כ"ח פט"י טו ככנ"ה:

קבד ד ה מ"י ס"א מה"ל שכיחא הלכה ב סגן לאוין קפא טו"ש ע"י ח"מ ס"י פט טו"ש ע"י נכוס"ט א"ע ס"י כ"ח פט"י טו ככנ"ה:

קבד ד ה מ"י ס"א מה"ל שכיחא הלכה ב סגן לאוין קפא טו"ש ע"י ח"מ ס"י פט טו"ש ע"י נכוס"ט א"ע ס"י כ"ח פט"י טו ככנ"ה:

קבד ד ה מ"י ס"א מה"ל שכיחא הלכה ב סגן לאוין קפא טו"ש ע"י ח"מ ס"י פט טו"ש ע"י נכוס"ט א"ע ס"י כ"ח פט"י טו ככנ"ה:

קבד ד ה מ"י ס"א מה"ל שכיחא הלכה ב סגן לאוין קפא טו"ש ע"י ח"מ ס"י פט טו"ש ע"י נכוס"ט א"ע ס"י כ"ח פט"י טו ככנ"ה:

קבד ד ה מ"י ס"א מה"ל שכיחא הלכה ב סגן לאוין קפא טו"ש ע"י ח"מ ס"י פט טו"ש ע"י נכוס"ט א"ע ס"י כ"ח פט"י טו ככנ"ה:

עין משפט
נר מצוה
קבר א מיי' פירא מהל'
שכירות הלכה ו
ועיין בהשגות ובמגיד
משנה ופ' מהל' טוען
הלכה ב טעם לאותן קפה
סופר' ח"ט סי' פט
סעי' א'
קבר ב מיי' ע' ה' ה'
טעם ע' סעי' ה'
מכילתא (ד' ק"ג)
פסוק (ד' ק"ג)
במהני נשבע ונולד
פסוק
מילתא פשוטא פתחא
מילתא פשוטא פתחא
מילתא פשוטא פתחא

המקבל שדה מחבירו פרק תשיעי בבא מציעא

סמורת
הש"ס

שכיר בזמנו נשבע וטעל • בפ' כל הנשבעין (שטעות 77 מה: ועס
ד"ה מתוך) מפרש לא שנו אלא ששכרו בעדים אבל שכרו שלא
בעדים מחך שיכול לומר לא שסכרתיך מעולתי יכול לומר שכרתיך
ונחתי לך שכרך תימיה דהיינו נאמן במנו דהא מפרש בגמ' דטעמא
דשכיר נשבע משום דבעה"כ טרוד
כפועליו ולכן מושבין אותו כאליו
אמר איני יודע מדפרתי בגמ' אי הכי
ניתבי ליה בלא שבועה וח"כ מה
מוטיל מגו דאלו לומר איני יודע
לא הוה מהני שום מגו והוא חייב
דהוה ליה כלאומר הלויתני ואיני יודע
אם פרעתיך דחייב כדתנן בהגזול
בשרא (ב"ק 77 ק"י) וביצמות בפרק
האשה שהלכה (77 ק"ד) משמע
גמי דלא מהני מגו ככי האי גווגא
דלאמר אינה נאמנת לומר מה בעלי
במלמחה משום דלמורה בדרמי לה
ואינה יודעת בכבוד שמח ולא מהני
לה מגו דאי בעיה אמרה מה
על מטעם:

בנות גדולות שנו כלן • כאוחס שמנו חכמים בנשבעין וטעלין
במס' שבועות (77 מה:): דשכיר ונגזל ונחבל וחטוי על פנקסו:
היני הלכה ניסו • בחמיה ובי הלכות למשה מסוהי הם והלא אינם
אלא תקנות חכמים כדמפרש התם: **פקנות קבוצות** • ראוי לעשותן
קבוע לעקור עלייהם דכר מן החורה,
דמורא ייטח מי שיש עליו לטלם
הוא נשבע דתקוב (שמות כב) ולקח
בעליו ולא ישלם והכא שקלוה לנשבעה
מצעל הבית ושדויה אשכיר: ויפקע •
ויסדו שררו: כי כיני דליגרו • שלא
יזנעו מלשוכרו שידלגו לומר משור
הוא זה לנשבע שכרו משקבלו: על
כרחיה אגרי • כשהוא לרדך לפועלין
על כרחו כסוכס: על כרחיה מיתגרי •
כשכר שרדך למזונות: טרוד
כפועליו • וכבר שנתן לו ולא
נתן: יתיבי ליה כפועלים • ויקן
לו בלא שבועה לתקנו להן לכל
שוכרי פועליו שיהו שכרם כפועלים
ואם יאמר פרעתיך שלא בעדים
יקן בלא שבועה: טריחא לכו
מילתא • לחור בחר עדים כל היום:
ויתיבי ליה מטיקרא • לחקון
לבעל הבית דהייב אגריה בלפרח
מקמי עבדתייהו דאי אחי שכיר לא
מטיחן: טניהס רוליס בהקפס •
בעל הבית פעמים שאין לו ופטול
שמא יפלו ממנו: אי הכי • דבעל
הבית טרוד ושכח: אפי' שכר זמנו
גמי • ותצבו למחר להמטוה לפועל:
גמי
עבר זמני אגריה

שכירות מה
אמר הסוקרי
מכיר פתוח
אמר כיני
מתינתהו
מתינתהו
מתינתהו
מתינתהו
מתינתהו

ד"ה ע' מה'
ב"ב מה':

מכלול דאיכא קטנות • אפי'ג
דכפרק השולח (ניסין 77
וי) אמרין תקנה גדולה התקינו
שהיו מפרשין שמוסיהן בניטין וכן
בהגזול קמא (ב"ק 77 ק"ב): תקנה
גדולה התקינו שאם יתיאה יתיאה על
הקנן כו' לא פריך אלא הכא דקאמר
שט כאן דמשמע ולא במקום אחר:
תקנות קבוצות • הא דנקטן לטון
רבים משום דקאי אכל
הגהו הנשבעין וטעלין בפרק כל
הנשבעין (שטעות 77 מה:): דשכיר
ונגזל ונחבל וסכננדו חמוד על השבועה
וחטוי על פנקסו וקרי להו קבוצות
וקבוצות דשכרן שיהא נשבע וטעל

לשיל קי'א]

[האלה יתירה כנין]

והבגמ' לא הוירכה לפרש טעם כולם אלא טעמא דשכיר: **שקלוקה** רבן לשבועה מבעה"כ ושדויה אשכיר • ואל"ת והלא אף בכופר
הכל איירי ת"ק מדפליג עליה ר' יהודה" והאמר דשכיר אינו נשבע אלא במודה מקלח ובכופר הכל מי מתיידיב בעל הבית שבועה דלמוריה
ומאי קאמר דשקלוה רבן מבעל הבית וי"ל דאמורה במקלח קאמר דשקלוה מבעל הבית ואפי' היכא דכופר הכל טפי הוה לן לחיוביה
בעל הבית שעלו לשלם. שגרי אם מודה מקלח הוא נשבע ולפי שהיתה ראויה להיות על בעל הבית קאמר דשקלוה: **מרדך** כפועליו
הוא • ותשוב כמו איני יודע דחייב אפי' כופר הכל כדתנן בהגזול בשרא (ב"ק 77 ק"י) הלויתני ואיני יודע אם פרעתי לך חייב ולא
פליג בין אם יש לו פועלים הרבה בין אין לו:

[שטעות מה:]

אי הכי ניתבי ליה בלא שבועה ואל"ת מאי פריך וכו' לעולם ישכח פעמים שאומר בעל הבית אמת ולכך לא רצו לתקן שיכול בלא שבועה חתם
דאי תשוב בודאי שכח אמאי פטר ר' יהודה כופר הכל אלא ודאי חשקא בעלמא דהיישין שמה שכח ולהכי פטר ר' יהודה בכופר הכל
דליכא תשובה דלמוריה אבעל הבית ללא חשבינן ליה לבעה"כ כלאומר איני יודע כי רגילות הוא שיועד יפה אכל כשמודה מקלח חשבו לשלם
שכח כי פעמים שהוא שוכח מחמת שהוא טרוד כפועליו וישבע לשקר לפי סבבר שפרע וה"ג לרבנן ללא מחוקיין ליה בודאי שכח וי"ל דכראה
לגמ' דלת"ק מחוקיין ליה בודאי שכח ואומר איני יודע מדמתייב בכופר הכל שאם לא היתה אלא חשקא בעלמא אמאי שקיל שכיר אפי'
בשבועה כיון דאיכא למימר דבעה"כ יודע יפה שפרע אלא ודאי דחשיב ליה כלאומר איני יודע ומשני להפיס דעמו של בעה"כ לפי סבבר
דבעמו בכבור שפרע אבל בהלויתני ואיני יודע אם פרעתיך אין לרדך שבועה דלא שייך* הכפק כיון שהוא מודה שאינו יודע אם פרע:
וניתבי ליה בעדים • פי' נתקן שלא יתן לו אלא בעדים ואם יפרע בלא עדים איחיו דלפסיד אכפשיה ולא נטרך להפיס דעמו דכל כמה
שנכול לתקן שלא ישבע על חסם יש לתקן וכן ניתבי ליה מעיקרא פריך דנתקן אם לא יקח שכרו מהחלה שיפסיד קודם שנתקן
שבועה על חסם: **אי הכי אפילו קנן גמי** • ואל"ת והא קל"נה הוי כלאומר איני יודע אם הלויתני דפטור לר"ז ר' יוחנן דלמרי (שיל 77 ק"א):
מנה לי בדיק ולהלך אומר איני יודע פטור וי"ל דהכא שמודה מקלח ש' לתייבו דהוא כחמשין ידענא ותמשין ללא ידענא (עס מה) ואל"ת לוקי
בגון שאוחה אחת שמודה כבר פרע דהשתא הוי כופר הכל וי"ל דניחא ליה לטעיי קל"נה מידכר דכירי שהוא מותר גס לרב הוגא ורב יהודה
ועוד אפי' לר"ז ר' יוחנן ניחא ליה לשנויי הכי כדי לאוקמי בכל ענין אפי' לא פרע אותה אחת שמודה ועוד דהפשט משמע שלא פרע דומיא
דמילתיה דר' יהודה: **שתתם קללת** ל' כו' • האמול' מחבירו עליו הראיה ואם לא הביא ראיה ישבע כפיה"כ ויפסיד אומן דבלא שבועה
אינו יכול להפטר כיון שמודה במקלח והכי מפרש לה בהדיא בריש כל הנשבעין (שטעות 77 מה) ואל"ת דהכא קמי המול' מחבירו עליו הראיה
ובחוקה הבתים (ב"ב מה: ועס ד"ה מהמ) תניא דבקל"נה נמי נשבע וטעל וי"ל דכריש כל הנשבעין פריך כי האי גווגא ומשני דרך כרייתא
דחוקה הבתים ר' יהודה היא: **קציצה** מידכר דכירי איגשי • לא מרי' לשנויי דהכא משום הכי אין שכיר נשבע וטעל משום דארי' שכיר
שלא בעדים דאי איכא עדים נחוי' עדים מאי קאמרי כמה קנן דהכי פריך בפי' חוקה הבתים (עס 77 מה:): בהלכה דלמון דהא ע"כ אשכרי
כשם עדים דומיא דרישא דקמתי שכיר בזמנו נשבע וטעל דמוקין לה רב ושמואל ששכרו בעדים כלאמרי' התם בשבועות (77 מה:): כבדרא וה"כ
סיפא איירי בשכרו בעדים ולא שמעו הקל"נה או שמעו וסכחו ובחוקה הבתים דפריך רבא לנב"י דאמר אי לא ראה אפי' דאיכא עדים יש
לאומן חוקה ורי ראה אפי' דליכא עדים אין לו חוקה מהותן טליוס לאומן ואומר שתיס קללת לי ובעל הבית אומר לא קללתך לך אלא
אחת כל זמן שהטלית ביד אומן על בעה"כ להביא ראיה ואי דאיכא עדים נחוי' מאי קאמרי אלא לאו דליכא עדים ואפי' דראה אומן
נאמן התם לא הוה מלי למימר דאיכא עדים וכוון ששכחו או לא שמעו הקל"נה דא"כ אף לידדיה הקאי דכיון דמשמע ליה דארי' ירבי
בכל ענין אפילו בראה אי מיירי נמי דאיכא עדים אמאי נאמן אומן דכא"כ עדים וראיה לטלוי עלמא אין לו חוקה כדתנן במתני' ורבא
דקאמר אלא לאו דליכא עדים (ולא ראה) אינו אומר כן אלא כדי שלא יקשה לו למה שרלה להעמידו אף בראה ואבי' דמשי ליה לא
דליכא עדים ולא ראה הוי מלי לאוקמה בדאיכא עדים ולא ראה ובגון שלא שמעו הקל"נה אלא משום דרבה אוקמה בדליכא עדים
אוקמה איחיו וכו' ועוד נראה דאי משום מגו בעל הבית נאמן אמאי נקט שחולקין בקל"נה ובשכך לומר שחולקין בפריעה זה חומר נתתי וזה
אומר לא נתה דכתקן בפ' כל הנשבעין (שטעות 77 מה:): ועוד יש לתרך דאפילו איירי בששכרו שלא בעדים אין נאמן במנו כיון שהוא מודה
במקלח שלא היה יכול להעזי ולכפור ולומר לא שכרתיך מעולם כדון כל מודה מקלח לין נאמן במנו דאי בעי כפר הכל ועוד אומר ר"י
ודאי כי איכא עדים רגילות שיועדים וזוכרין הקל"נה כלאמריין בחוקה הבתים וכרייתא כולה בדליכא עדים איירי ורישא דקמתי נשבע
וטעל

כ"ס הכפס'